

AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ
VETERİNER FAKÜLTESİ
VETERİNER PROGRAMI
DERS BİLGİ FORMU

Dersin Adı	Ruminant İç Hastalıkları								
Ders Kodu	VET403		Ders Düzeyi		Lisans				
AKTS Kredi	4	İş Yükü	98 (Saat)	Teori	4	Uygulama	0	Laboratuvar	0
Dersin Amacı	1. Ruminantların ve domuzların sindirim, solunum, kardiyovasküler, üriner, sinir, deri ve metabolizma hastalıkları konusunda detaylı bilgi vermek. 2. Sık görülen hastalıkların etyoloji, patogenezis, klinik bulgular, laboratuvar testler, tanı, ayırıcı tanı, prognoz, sağaltım ve profilaksisini öğretmek.								
Özet İçeriği	Bkz. İçerik								
Staj Durum	Yok								
Öğretim Yöntemleri	Anlatım (Takrir), Gösterip Yaptırma, Tartışma, Örnek Olay, Problem Çözme								
Dersi Veren Öğretim Elemanı(ları)	Dr. Öğr. Üyesi Gülten Emek TUNA, Prof. Dr. Hüseyin VOYVODA, Prof. Dr. Kerem URAL, Prof. Dr. Serdar PAŞA								

Ders Koşulları

Ön Koşul	VET201&VET202&VET203&VET204&VET205&VET206&VET207&VET208&VET209&VET210&VET211&VET212&VET213&VET214&VET215&VET217&VET218&VET101&VET102&VET103&VET104&VET105&VET106&VET107&VET108&VET109&VET110&VET111&VET220
----------	--

Ölçme ve Değerlendirme Araçları

Araç	Adet	Oran (%)
Ara Sınav (Vize)	1	20
Dönem Sonu Sınavı (Final)	1	60
Kısa Sınav (Quiz)	2	10
Ödev	1	10

Ders Kitabı / Önerilen Kaynaklar

1	Gül, Y. (2006) Geviş Getiren Hayvanların İç Hastalıkları, Özkan Matbaacılık, Ankara.
2	Şentürk, S. (2006) Buzağuların İç Hastalıkları, F. Özsan Matbaacılık San. ve Tic. Ltd. Şti., Bursa.
3	Batmaz, H. (1997) Sığır İç Hastalıkları – Semptomdan Tanıya, Tanıdan Sağaltıma. Danışman San. Ofset Ltd. Şti., Bursa.
4	Alaçam, E., Şahal M. (1997) Sığır Hastalıkları, Medisan Yayınevi, Ankara.
5	İmren, H.Y., Şahal, M. (1991) Veteriner İç Hastalıkları, Medisan Yayınevi, Ankara.
6	Aytuğ, C.N. (1991) Sığır Hastalıkları ve Yetiştiriciliği, Tüm Vet-hayvancılık Hizmetleri Yayını, Bursa
7	Aytuğ, C.N. (1990) Koyun-Keçi Hastalıkları ve Yetiştiriciliği, Tüm Vet-hayvancılık Hizmetleri Yayını, Bursa.
8	Haskell, R.R.S. (2009) Blackwell's Five-Minute Veterinary Consult: Ruminant, Wiley-Blackwell, London.
9	Aitken, D.I. (2007) Diseases of Sheep, 4th Edition. Wiley-Blackwell, London.
10	Pugh, D.G. (2002) Sheep and Goat Medicine. WB Saunders, Missouri.
11	Andrews, A.H. (2003) Bovine Medicine, Diseases and Husbandry of Cattle, Willey-Blackwell, London

Hafta	Haftalara Göre Ders Konuları	
1	Teorik	Genel giriş, stomatit, stomatit ile seyreden enfeksiyon hastalıklar (şap, sığır vebası, koyun-keçi vebası, VD-MD, CGB, oral nekrobasillosis, mavi dil, ektima, aktinobasillosis) Pharyngitis, pharynx felci, esophagus daralma ve tıkanması
2	Teorik	Domuzlarda gastritis, gastrik ülser, basit gıda indigestyon, rumen asidozisi, rumen alkolozisi, rumen kokuşması, buzağularda ruminal drinking, timpani, Retikuloeritonitis traumatika, vagus indigestyonu, cardia, Ostium retikuloomasikum ve pylorus tıkanması
3	Teorik	Omasum konstipasyonu, abomasitis, abomasum ülseri, abomasum deplasmanları ve torsiyonu, bağırsak hastalıklarında genel semptomlar (kolik, ishal, konstipasyon, dışkıda kan, meteorismus, motilite bozuklukları) ve tanı
4	Teorik	İshal ile seyreden hastalıklar (colibacillosis, rota-coronavirus, cryptosporidiosis, coccidiosis, domuzlarda colibacillosis, salmonellosis, paratüberküloz, kış dizanterisi, helmint invazyonları, domuzlarda dizanteri), patolojik durum değişiklikleri, sekumun dilatasyon ve torsiyonu, peritonitis, ikterus ve ikterus ile seyreden enfeksiyöz ve nonenfeksiyöz hastalıklar, karaciğer apseleri
5	Teorik	Epistaxis, rhinitis, sinuzitis, laryngitis, larynx ödemi, tracheitis, bronchitis, bronkopneumonia, akut respiratorik distress sendromu

6	Teorik	Pneumoni, akciğer ödemi, pulmoner amfizem, pleuritis, cavum pleura hastalıkları (Pnömotoraks, hemotoraks, hidrotoraks), solunum sisteminin bazı önemli enfeksiyöz hastalıkları (tüberküloz, IBR, pleurapneumonia contagiosa capri)
7	Teorik	Kalp yetmezliği, kalp ritim bozuklukları, perikarditis, pseudoperikarditis, myocarditis, endokarditis, yüksek dağ hastalığı, periferel dolaşım yetmezliği (şok, kollaps)
8	Ara Sınav (Vize)	Arasınav
9	Teorik	Anemi ve anemi ile seyreden hastalıklar (domuz yavrularında demir noksanlığı, kronik bakır zehirlenmesi, su zehirlenmesi, leptospirosis, anaplasmosis, piroplasmosis, theileriosis, eperythrozoonosis) Pıhtılaşma bozuklukları (tatlı yonca toksikasyonu, warfarin toksikasyonu, antraks) Sporadik ve Enzootik Sığır Löykozu
10	Teorik	Piyelonefritis, sistitis, urolithiasis, enzootic hematüri
11	Teorik	Beyinde oksijen yetmezliği, ısı ve güneş çarpması, beyin ödemi, Enfeksiyöz sentral sistemi hastalıkları (kuduz, yalancı kuduz, listeriosis, BSE, Borna, Scrapie, coeneurosis) nöromuskular hastalıklar (tetanoz, botilismus, striknin zehirlenmesi, organik fosforlarla zehirlenme)
12	Teorik	Alopecia, pruritis cutaneus, parakeratozis, alerjik dermatitis (urtikaria), trikofiti, fotosensitizasyon, dermatophilosis
13	Teorik	Ketozis, koyunların gebelik toksemisi, yağlı karaciğer sendromu, neonatal hipoglisemi
14	Teorik	Hipokalsemik doğum felci, yatalak sendromu, hipofosfatemi, hipomagnezemik tetaniler,
15	Teorik	Beyaz kas hastalığı, enzootik ataksi, pika, koyunların yün yeme hastalığı, serebrokortikal nekroz, yağda eriyen vitamin noksanlıklarından ileri gelen hastalıklar
16	Dönem Sonu Sınavı (Final)	Yarıyıl Sonu Sınavı

Dersin Öğrenme, Öğretme ve Değerlendirme Etkinlikleri Çerçevesinde İş Yükü Hesabı (Ortalama Saat)

Etkinlik	Adet	Ön Hazırlık	Etkinlik Süresi	Toplam İş Yükü
Kuramsal Ders	14	0	4	56
Ödev	1	14	1	15
Kısa Sınav	2	2	1	6
Ara Sınav	1	8	1	9
Dönem Sonu Sınavı	1	11	1	12
Toplam İş Yükü (Saat)				98
Yuvarla [Toplam İş Yükü (saat) / 25*] = AKTS Kredisi				4

*25 saatlik iş yükü 1 AKTS olarak kabul edilmektedir.

Dersin Öğrenme Çıktıları

1	Ruminant ve domuzların iç hastalıkları konusunda yeterli teorik bilgiye sahiptir
2	Bu türlerde klinik sorunlarda tanısal ve terapötik teknikleri bilir.
3	Klinik ve laboratuvar yöntemlerle tanı koyabilir.
4	Etkin ve rasyonel sağaltımı uygular.
5	Hastalıklardan korunmada önlemleri alabilir.

Program Çıktıları (Veteriner Programı)

1	Veteriner hekimlerin ilişkili olduğu hasta, hasta sahipleri, toplum ve çevre ile ilgili etik ve yasal sorumluluklarını anlamak
2	Veteriner hekimliği ile ilgili organizasyon, yönetim ve mevzuat bilgisine sahip olmak
3	Veteriner hizmetlerinde sağlık ve güvenliği geliştirmek, izlemek ve sürdürmek; kalite güvencesi sistemleri hakkında bilgi sahibi olmak; risk yönetimi ilkelerini uygulamaya koymak
4	Hasta sahipleri, toplum, meslektaşlar ve ilgili makamlarla uygun bir dil kullanarak etkili bir şekilde iletişim kurmak
5	Klinik ve müşteri kayıtları ile gerektiğinde meslektaşları tatmin edici ve toplum tarafından anlaşılabilir bir biçimde vaka raporları hazırlamak
6	Hizmet sırasında multidisipliner bir ekibin üyesi olarak etkili bir şekilde çalışmak
7	Veteriner hekimliği faaliyetlerinde ekonomik ve duygusal durumu anlamak
8	Literatür ve sunumları eleştirel bir şekilde gözden geçirebilmek ve değerlendirebilmek
9	Klinik yönetim prensiplerini anlamak ve uygulamak, kanıta dayalı veteriner hekimliği uygulamalarını yapmak
10	Hayvan bakımı ve veteriner halk sağlığı hizmetlerinin kalitesini artırmak için veteriner hekimliği bilgilerinin geliştirilmesine katkıda bulunmak, bu amaçla mesleki yeteneklerini kullanmak
11	Eksik bilgi ile başa çıkma, beklenmedik durumlarla başa çıkma ve değişime uyum sağlama yeteneğini göstermek
12	Kişisel ve mesleki sınırları tanıma ve gerektiğinde nasıl profesyonel danışmanlık, yardım ve destek alınacağını bilmek
13	Yaşam boyu öğrenme becerisi ile mesleki gelişim ve öğrenme kararlılığı göstermek. Bu, mesleki deneyimin yansımaları ve kayıt altına alınması ile performans artırılması ve yetkinlik için önlemler almayı içerir

14	Performansı artırmak/iyileştirmek için kendi kendini denetleme ve akran grubu inceleme süreçlerine katılmak
15	Bireysel hayvan veya hayvan grubunun ve çevresinin konuyla ilgili geçmiş bilgilerini doğru ve eksiksiz bir şekilde öğrenmek
16	Hasta hayvanları güvenli bir şekilde ve hayvanlara saygı göstererek zaptı-raptını yapmak ve veteriner hekimin bu teknikleri gerçekleştirmesine yardımcı olmak
17	Tam bir klinik muayene yapma ve klinik karar verme becerisini göstermek
18	Uygun tedavi planları geliştirmek ve hastaların çıkarlarına ve mevcut kaynakların uygunluğuna göre tedaviyi yönetmek
19	Acil bir durumda tüm türlere bakmak, ilk ve acil yardım yapmak
20	Bir hayvanın veya hayvan grubunun fiziksel durumunu, refahı ve beslenme durumunu değerlendirmek ve hasta sahibine yetiştiricilik ve beslenme ilkeleri hakkında tavsiyelerde bulunmak
21	Örnekleri toplamak, saklamak ve taşımak, uygun teşhis testlerini seçmek, test sonuçlarını yorumlamak ve anlamak
22	Hastanın uygun geçmiş bilgilerinin alınması da dahil olmak üzere, başvuru ve tanı hizmetleriyle açık bir şekilde iletişim kurmak ve işbirliği yapmak
23	Görüntüleme ve diğer tanı yöntemlerinin tanı koymadaki katkısını öğrenmek. Temel görüntüleme ekipmanlarını kullanmak ve iyi sağlık ve güvenlik uygulamaları ile mevcut yönetmeliklere göre vakaya uygun bir muayene gerçekleştirmek
24	İhbarı mecburi, kayıt altına alınması gereken ve zoonoz hastalıkların şüpheli belirtilerini tanımak ve ilgili makamları bilgilendirmek de dahil olmak üzere uygun önlemleri almak
25	Lisanslı ilaçlarla ilgili uygun veri kaynaklarına erişmek
26	Mevzuata ve en son ilaç rehberine uygun olarak ilaçları doğru ve bilinçli bir şekilde reçete etmek ve dağıtmak
27	Şüpheli yan etkiler rapor etmek
28	Ekipman sterilizasyonu ve giysilerin dezenfeksiyonu da dahil olmak üzere, biyogüvenlik prensiplerini doğru bir şekilde uygulamak
29	Aseptik cerrahi doğru şekilde gerçekleştirmek
30	Sedasyon, genel ve bölgesel anesteziyi güvenli bir şekilde uygulamak; kimyasal kısıtlama yöntemlerini uygulamak
31	Ağrıyı değerlendirir ve yönetir
32	Gerekli görüldüğünde, öteneziyi hayvan sahiplerinin duygularına duyarlılık göstererek, hayvana saygı duyarak ve uygun bir yöntem kullanarak yapmak, mevcut olanların güvenliği açısından karkasların bertarafı konusunda tavsiyede bulunmak
33	Sistemik bir şekilde ölüm sonrası otopsi muayenesi yapmak, gözlemleri kaydetmek, dokuları örneklemek, saklamak ve nakletmek
34	Gıda zinciri için ayrılan hayvanların ante-mortem muayenesini hayvan refahına dikkat ederek yapmak; hayvansal kökenli ürünlerin kalitesini ve güvenliğini etkileyen koşulları doğru bir şekilde tespit etmek, gıda zincirine uygun olmayan koşulları bulunduran hayvanları dahil etmemek
35	Gıda üreten hayvanların post-mortem incelemesi ve gıda teknolojisi alanındaki denetim de dahil olmak üzere gıda ve yemlerin muayenesini yapmak
36	Türlere uygun ve kabul edilen hayvan sağlığı, refahı ve halk sağlığı standartlarına uygun önleyici programlar hakkında tavsiyelerde bulunmak ve uygulamak

Program ve Öğrenme Çıktıları İlişkisi 1:Çok Düşük, 2:Düşük, 3:Orta, 4:Yüksek, 5:Çok Yüksek

	ÖÇ1	ÖÇ2	ÖÇ3	ÖÇ4	ÖÇ5
PÇ1					1
PÇ9	4			5	
PÇ15		3	5		
PÇ16		3	1		
PÇ17		3	5		
PÇ18	3	3		5	
PÇ19				3	
PÇ20	4		3	3	
PÇ21			4		
PÇ22			4		
PÇ24	2				
PÇ25				3	
PÇ26				3	
PÇ34					2
PÇ36	3				5

